

LEKCIJA 21 UČENJU

METODOLOŠKI PRISTOPI V GLOBALNEM

Nekatera temeljna načela globalnega učenja boste lahko spoznali na naslednjih straneh. Ker globalno učenje vabi, spodbuja in do neke mere od posameznika_ce zahteva, da razmisli o svojem položaju v družbi, o tem, kako je povezan_a z drugimi bitji, ni enostavnega in hitrega načina, da bi zares razumeli globalno učenje v smislu, da lahko v svoje dejavnosti preprosto vključimo nekaj metodoloških načel in vse delo je opravljeno. Globalno učenje je transformativen, dolgoročen, a koristen proces. A nujno je razumeti, da ne ponuja hitrih rešitev za zapletena globalna in lokalna vprašanja.

Vedno pa lahko začnemo z majhnimi, a pomembnimi koraki, ki sčasoma pripeljejo do sprememb na bolje. Morda lahko spodnji primeri pomagajo ljudem pri prehodu od naivnega upanja k skeptičnemu optimizmu in etični solidarnosti, kjer se naučimo soočiti s človečnostjo. In se soočiti s svetom in našim mestom v njem brez strahu ter s pogumom in močjo, da bi lahko stopali skozi težave in nelagodje pri soočanju z našo preteklo dediščino in sedanjo neenakostjo ter da bi pluralizirali možnosti za skupno življenje v sedanjosti in prihodnosti. Ena od metodologij, razloženih in predstavljenih v nadaljevanju (HEADS UP), vam lahko na primer pomaga začeti pogovore o lokalnih/globalnih pobudah (dokumentarnih filmih, kampanjah, učnih virih itd.), ki lahko nehote reproducirajo sedem problematičnih zgodovinskih vzorcev razmišljanja in odnosov, ki so razloženi v modelu HEADS UP.

Začetni »komplet« za globalno učenje:

- Naučite se od-učiti: naučite se zaznati, da je to, kar se vam zdi nevtralnno in objektivno, zgolj perspektiva in je povezana s tem, od kod prihajate ekonomsko, socialno, zgodovinsko in kulturno (dekonstrukcija: razkrivanje izvora in skritih namenov sprejetih konceptov).
- Učite se neposredno od tistih, ki živijo na obrobju večinske družbe; to je zagotovo nekaj, kar je treba upoštevati pri razvijanju novih partnerstev in inovativnih izobraževalnih ali drugih praks.

Metodologije:

a.) Mikro-makro pristop

Glavne oblike mikro-makro pristopa so:

- Od lokalnega h globalnemu, tj. denimo od onesnaževanja ali revščine v lokalnem okolju do globalnih razsežnosti teh problemov in nato nazaj na lokalno raven ("glokalizacija").
- Od osebnega h kolektivnemu, tj. denimo prek osebnih zgodb in izkušenj, ki jih predstavijo udeleženci_ke večkulturnega globalnega učenja, spoznavanje realnosti migracij na kolektivni ravni.
- Od čustvenega k racionalnemu, tj. denimo od čustev, ki jih vzbujajo pripovedi o omenjenih migracijah na ravni posameznika_ce, do raziskovanja splošnih vidikov problema migracij.

b.) Analiza moči

Razumevanje globalnih procesov in izzivov vključuje prepoznavanje in povezovanje različnih zainteresiranih strani, ki temeljijo na moči in dobičku ali na blaginji ljudi in okolja. Po vsem svetu ima vsak_a posameznik_ca, odvisno od kraja, kjer se je rodil_a, ter svoje etnične skupine in družbenega razreda, različen dostop do virov, priložnosti, izbire in možnosti vplivanja na odločitve o delitvi virov in bogastva. Zastaviti si moramo naslednja vprašanja: Kdo se ukvarja s tem problemom, na koga vpliva? Kdo ima moč, da ga reši? Zakaj? Kdo je lastnik virov? Kdo so zavezniki ali nasprotniki? Kakšna je lahko moja vloga pri spreminjanju razmer?

c.) »HEADS-UP«

HEADS UP (avtorica Vanessa Andreotti) je postal izobraževalno orodje za podporo sodelovanju z lokalnimi in globalnimi pobudami za reševanje socialne in okoljske pravičnosti. V skladu s pristopi kritične pismenosti temelji na načelih, da moramo bolje razumeti družbene in zgodovinske sile, ki nas povezujejo med seboj, če si želimo prizadevati za ideale pravičnosti. Predlaga, da moramo razširiti dediščino možnosti, ki smo jo podedovali, če naj izobraževanje pripravi ljudi na soočanje s kompleksnostjo, pluralnostjo, neenakostjo in negotovostjo naših medsebojno odvisnih življenj na omejenem planetu. Zato moramo razumeti ponavljajoče se zgodovinske vzorce napak in se iz njih učiti, da bi končno lahko odprli možnosti za nove napake.

Potrebujemo tudi kompleksnejše družbene analize, pri čemer se zavedamo, da lahko s poenostavljenim razumevanjem težav in razlogov zanje naredimo več škode kot koristi.

- prepoznati moramo, kako smo vpleteni ali soudeleženi pri problemih, ki jih poskušamo reševati: kako smo vsi del problema in rešitve (na različne načine).
- ne smemo pozabiti, da sta ohromljenost in občutek krivde, ki ju lahko občutimo, ko se začnemo ukvarjati s kompleksnostjo vprašanj neenakosti, le začasna, saj lahko

izhajata iz naše vzgoje/socializacije v zaščitenem/varnem okolju, ki ustvarja željo, da bi bile stvari preproste, enostavne, srečne, urejene in pod nadzorom.

HEADS-UP je akronim naslednjih pojmov:

- **Hegemonske prakse** (krepitev in upravičevanje *statusa quo*)
- **Etnocentrične projekcije** (predstavljanje enega pogleda kot univerzalnega in superiornega)
- **Ahistorično razmišljanje** (pozabljanje vloge zgodovinske zapuščine in soudeležbe pri oblikovanju sedanjih problemov)
- **Depolitizirane usmeritve** (neupoštevanje vplivov neravnovesij moči in delegitimizacija drugačnega mnenja).
- **Samoljubni motivi** (vlaganje v samopoveličevalno junaštvo).
-
- **Un-complicated** (nezapletene) rešitve (ponujanje hitrih rešitev, ki ne obravnavajo temeljnih vzrokov težav)
- **Paternalistična vlaganja** (iskanje »zahvale« od tistih, ki ste jim "pomagali").

NADALJNI RAZMISLEK:

Orodje HEADS UP je podrobno razloženo [tukaj](#) (ang)

Vir: http://www.oregoncampuscompact.org/uploads/1/3/0/4/13042698/andreotti_-_preface_-_critical_literacy_org_-_headsup_1_.pdf

